

LATVIJAS KULTŪRAS KANONA MŪZIKAS VĒRTĪBU IZLASES APSKATS KRĀSLAVAS NC BIBLIOTĒKĀ

Latvijas kultūras kanona mūzikas vērtību izlase

Latvijas kultūras kanons līdzīgi kā citās Eiropas valstīs izveidots kā izcilāko un ievērojamāko mākslas darbu un kultūras vērtību kopums, kas atspoguļo nācijas visu laiku nozīmīgākos sasniegumus kultūrā.

MŪZIKA

Sarakstu izveidoja ekspertu darba grupa – Latvijas Radio 3 direktore GUNDA VAIVODE, muzikologs MIKUS ČEŽE, komponisti JURIS KARLSONS un ROLANDS KRONLAKS, žurnāla Mūzikas Saule galvenais redaktors ORESTS SILABRIEDIS.

Kultūras vērtības

Emīls Dārziņš, Melanholiskais valsis (1904)

Lūcija Garūta, Dievs, Tava zeme deg (1943)

Jāņa Ivanova simfonijas (1933-1983)

Jurjānu Andrejs, Pūt, vējiņi. Latviešu tautas dziesmas apdare jauktam korim (1884)

Alfrēda Kalniņa solo dziesmas (1900-1949)

Imants Kalniņš, 4. simfonija (1973)

Jānis Mediņš, Uguns un nakts (1913-1919)

Emilis Melngailis, Jāņu vakars (1926)

Johans Gotfrīds Mitelis (1728-1788)

Raimonda Paula dziesmas

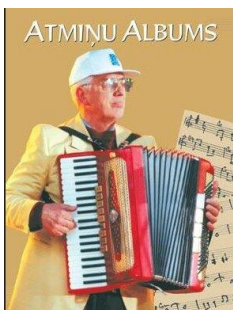
Pēteris Vasks, Musica Dolorosa stīgu orķestrim (1983)

Jāzeps Vītols, Gaismas pils (1899), Ausekļa vārdi

Avots: <https://www.letonika.lv/kolekcija/?id=kanons&s=muzika>

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas krājumā var iepazīties:

Auzāne, Baiba

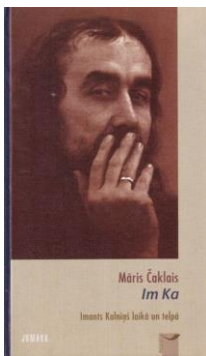

Atmiņu albums

Baibas Auzānes sakārtotajā grāmatā Raimonda Paula daiļrades nozīmīgāko (pēc autora ieskatiem) dziesmu notis paša rokas rakstījumā, daudz fotogrāfiju (kā jau albumā), dažādu cilvēku izteikumi par Maestro un vēlējumi viņam (tāpēc jau atmiņu albums)

<https://www.delfi.lv/kultura/news/books/b-azane-atminu-albums-raimonda-paula-zelta-dziesmas.d?id=4706108>

Čaklais, Māris

Im Ka : Imants Kalniņš laikā un telpā

Sarunas divu gadu garumā

Māris Čaklais Imantu Kalniņu atklāj kā mūziķi, komponistu, filozofu, tautsaimnieku un patriotu, parāda viņa pārliecību un stabilitāti (1998).

<https://www.literatura.lv/lv/work/Im-Ka-Imants-Kalnins-laika-un-telpa/406349>

Dzimuši Rīgā: koncerts [videoieraksts]

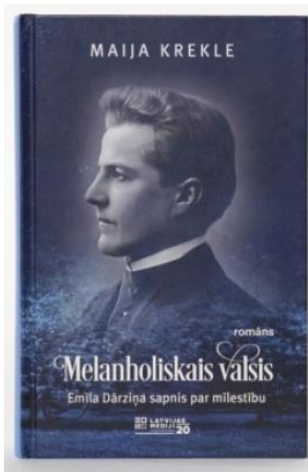

Koncertu cikls "Dzimuši Rīgā" akcentē Rīgu kā saistošo, šobrīd izcilo pasaules mūzikas zvaigžņu vienojošo vietu, kurā šie mākslinieki ir sākuši savas muzikālās gaitas, un vietu, kas devusi Eiropai un visai pasaulei daudz lielisku mūziķu. Koncerta "Dzimuši Rīgā" programma aptver plašu mūzikas un mūziķu spektru, vienkopus prezentējot izcilāko Latvijā radīto mūziku un slavenākos Rīgā dzimušos mūziķus – folklorā, koris, simfoniskā mūzikā, spožākie instrumentālisti un mūsu izcilās operzvaigznes (2014).

<https://satori.lv/article/projekts-dzimus-riga-julija-aicina-uz-diviem-koncertiem-un-kinovakaru>

Krekle, Maija

Melanholiskais valsis

Romāns ir versija par izcilā latviešu komponista likteni un nelaimīgo mīlestību, kas balstīta uz draugu un laikabiedru atmiņām, vēstulēm, piezīmēm un ataino latviešu inteliģences dzīvi pagājušā gadsimta sākumā, tā lappusēs darbojas arī Rainis un Aspazija, Jānis Poruks, Rūdolfs Blaumanis, Edvarts Virza, tulkotāja Marija Stalbova-Eglīte un rakstnieks, latviešu dekadentu vadonis Viktors Eglītis, tomēr stāstījuma centrā ir Emīla Dārziņa dzīves ceļš, kurā tiek zaudēta gan mīlestība, gan draudzība, gan arī sacerētā mūzika (2019).

<https://www.lsm.lv/raksts/kultura/literatura/rakstniece-maija-krekle-bijam-tris-draugi-es-emils-darzins-un-mocarts.a330194/>

Mazvērsīte, Daiga

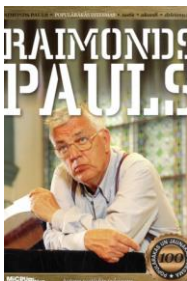
Raimonds Pauls

Pieskaroties dzīvei, sajūtām, kā tā virmo. Baudot mūziku, dzeju, teātri, kino, dziesmu, džeza, sajūtam spēku un enerģiju, ko radījis Maestro Raimonda Paula radošais pieskāriens. Brīnums vai nejaušība, pārsteigums vai likumsakarība, dieva dots talants vai smags, neatlaidīgs darbs – kas ir pamatā gandrīz pusgadsimtu ilgam, apbrīnas vērtam mūzikas valdzinājumam, kurš nebeidz fascinēt dažādu paaudžu cilvēkus?

“Pieskāriens” – grāmata, kura aicina iepazīt un atklāt Raimonda Paula devumu latviešu mūzikas kultūrā no pagājušā gadsimta sešdesmitajiem gadiem līdz mūsdienām (2006).

<https://www.janisroze.lv/lv/gramatas/dailliteratura/memuarliteratura-biografiski-apraksti/pieskariens-raimonds-pauls.html>

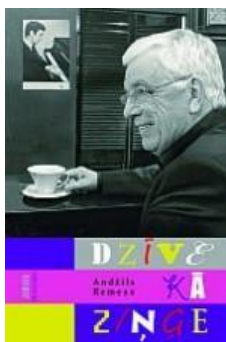
Raimonds Pauls & Guntars Račs

Raimonds Pauls & Guntars Račs: nošizdevum: notis, akordi, dziesmu teksti: Raimonda Paula dziesmas ; Guntara Rača teksts. (2014).

<https://kraslava.biblioteka.lv/Alise/lv/book.aspx?id=84671&ident=1087960&c=1&c=2>

Remess, Andžils

Dzīve kā ziņģe

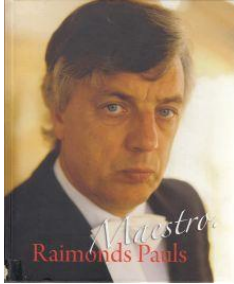

Grāmata veidota humora žanrā - tajā apkopoti Raimonda Paula līdzgaitnieku atmiņu stāstījumi par maestro izstrādātajiem stiķiem, pekstiņiem un ēverģēlībām. Pieminēts arī Raimonda Paula bohēmas periods. Grāmatas autors ir Raimonda Paula labs paziņa – Liepājas laikraksta „Kurzemes Vārds” galvenais redaktors Andžils Remess, kas savulaik pats bijis aktīvs bohēmiets un piedzīvojis ne mazumu smieklīgu atgadījumu ar maestro. Kad padomju laikā Liepājā notikuši Raimonda Paula koncerti, Remesa sieva bijusi šausmās. Tas nozīmējis, ka vīra vairākas diennaktis nebūs mājās un organizēs atpūtas pasākumus. Vadot grāmatas prezentāciju, rakstnieks Ēriks Hānbergs jautāja, kā maestro vērtē grāmatas autoru, un Pauls atrauca: „Es tūlīt parādīšu, ko par viņu domāju.” Viņš piegāja pie klavierēm un nospēlēja melodiju, kas zināma ar vārdiem: „Kur tas Jānis ir palicis, ka vairs neredz to. Laikam kādā krogā ticis, jautri uzdzīvo.” (2010).

<https://jauns.lv/raksts/zinas/225295-iznakusi-gramata-par-raimonda-paula-dullibam>

Remess, Andžils

Maestro. Raimonds Pauls

“Par populāro komponistu sirsnīgi un intrigējoši stāsta Andžils Remess. Lielvēstījumu papildina Jānis Peters. No dažādu gadu daudzām intervijām izcitēti būtiskumi. Grāmatā ietverti rakstnieku senie un nesenie nopietnie un humorīgi veltījumi. No kādreiz izķertā izdevuma “Raimonds Pauls” iekļautas nodaļas par zēnību, jauneklību un vecākiem. Fotoattēlus lakoniski un asprātīgi komentējis pats Maestro.”

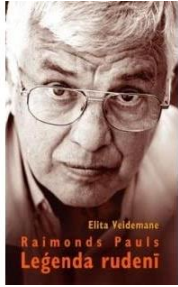
<https://www.liepajniekiem.lv/zinas/kulturvide/kultura/gramata-maestro-raimonds-pauls-nak-pie-lasitajiem/>

Rīga dimd!: [videoieraksts]:

Eiropas kultūras galvaspilsētas gada atklāšanas concerts (2014).

<https://kraslava.biblioteka.lv/Alise/lv/book.aspx?id=112255&ident=1115492&c=1&c=2>

Veidemane, Elita

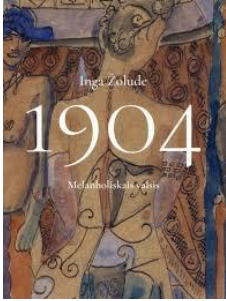
Raimonds Pauls

Kopš Jāņa Petera esejiskās apceres "Raimonds Pauls" iznākšanas ir pagājuši 20 gadi. Veidemane savā grāmatā ir pievērsušies tieši šim Paula dzīves un daiļrades posmam. Intrigu jaunajai grāmatai piešķir ne tikai skandalozās žurnālistes tiešais un atklātais stils, bet arī Paula daudzo līdzgaitnieku izteikumi un bagātais fotogrāfiju klāsts, kas ļauj iepazīt Paulu sadzīvē, mākslā, politikā. (2002).

<https://www.tvnet.lv/6270347/elita-veidemane-uzrakstijusi-gramatu-par-raimond-paulu>

Žolude, Inga

1904. Melanholiskais valsis

Ingas Žoludes jaunais garstāsts "1904" sākotnēji tapis kā sadarbības projekts starp literātiem un mūziķiem — 2017. gada novembrī kopā ar jauno komponistu Oskaru Herliņu notika lasījums-spēle-performance Raiņa un Aspazijas mājā, kas bija veltīta Emīlam Dārziņam un viņa "Melanholiskajam valsim". Kopdarbības laikā autorei radās ideja garstāstam par to, kā 1904. gadā Dārziņš nonāca pie "Melanholiskā valša" idejas vai, drīzāk, kā šī ideja, ierosme nonāca pie komponista. Šis stāsts ir tik savdabīgs un netradicionāls uzskatam par to, kā būtu jāvēsta mākslas personību stāsti, ka šī grāmata tapusi kā literatūras-mūzikas-mākslas vienība. Grāmatas vizuālajam ietērpam izmantots E. Dārziņa laikabiedra un līdzīga mākslas "neatzītā ģēnija" gleznotāja Ādolfa Zārdiņa darbs "Moderna sabiedrība", kas pulsē vienotā ritmā gan ar valsi, gan Dārziņa traģisko likteni, gan Žoludes tekstu. Grāmatu papildina mūzikas apskatnieka Oresta Silabrieža un mākslas zinātnieces Dainas Auziņas esejas par Emīlu Dārziņu (1875-1910) un Ādolfu Zārdiņu (1890-1967) (2018).

<https://satori.lv/book/1904-melanholiskais-valsis>